

รศ.ดร.ชวลิต ชุกก่าแพง

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา (IRES)

โครงการที่ทำ : โรงเรียนสุภาพะ

แนวคิดโครงการ :

ใช้วง PLC หรือวง AAR ที่มีนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและ Mentor ให้ครูเรียนรู้จากเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อให้ครูเปิดใจและมีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น

บทบาทในโครงการ : เป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียน โดยใช้วิธีการกระตุ้นครูและผู้บริหารให้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการในการพัฒนาโรงเรียน ผ่านกระบวนการ “ถอดบทเรียน” ให้กำลังใจและตั้งคำถาม เพื่อให้เขาคิดและพัฒนาโรงเรียนต่อไป

บทบาทที่ทำอยู่มีส่วนสนับสนุนครู นักเรียน และการปฏิรูปการศึกษาอย่างไร : หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ อยู่ที่ห้องเรียน บุคคลสำคัญที่สุดคือครู หลายครั้งที่ครูไม่สามารถออกแบบการเรียนการสอนที่ทำให้เด็กเรียนรู้ได้ และครูเองก็ไม่มีพลังร่วมด้วย เราจึงให้ความสำคัญกับการทำ AAR และ PLC เพื่อให้ครูได้เรียนรู้จากเพื่อนครูด้วยกัน โดยมีนักวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง และ Mentor มีการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการผ่านการปฏิบัติของเขา ซึ่งจะทำให้ครู

มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น เมื่อครูเปิดใจและมีความมั่นใจแล้ว ท่าทีของครูต่อนักเรียนก็จะเปลี่ยนไป ทั้งคำพูดและวิธีการพูด และที่สำคัญการออกแบบการเรียนการสอนของครูเป็น Active Learning มากขึ้น

ส่วนนักเรียนจะมีกระบวนการเรียนรู้ผ่านชิ้นงาน หรือ Project Based ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนและวิธีเรียนรู้ที่ดีขึ้น และที่สำคัญที่เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนพูดถึงสิ่งที่ตัวเองทำผ่านการบอกเล่าเชิงปฏิบัติจนสรุปมาเป็นทฤษฎี สามารถวิพากษ์การออกแบบการเรียนการสอนได้ดีมากขึ้น

อยากเห็นครูเปลี่ยนอย่างไรและจะส่งผลต่อเด็กอย่างไร :

ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงาน แสดงบทบาททางวิชาการมากกว่าที่จะประชุมเรื่องอื่น ส่วนครูต้องเข้าใจการพัฒนาปัญญาภายในที่มีต่อตัวเด็ก เพราะหลายครั้งที่เรามุ่งไปที่รายวิชาจนลืมไปว่าเด็กต้องมีความพร้อมในการเรียนก่อน ฉะนั้นครูต้องมีความสามารถในการออกแบบพัฒนาจิตภายในเด็กให้ได้ (จิตศึกษา) และครูต้องเป็นผู้ที่ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนได้จริง สามารถจัดตารางเรียนแบบใหม่ที่เป็น PBL คือ Problem Based Learning หรือ Project Based Learning ทั้งปีการศึกษา ส่วนโรงเรียนที่ยังทำไม่ได้ ก็ให้เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning ไปก่อน

หากผู้บริหารโรงเรียน ครู สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างที่บอกจริง ผลลัพธ์ที่เราน่าจะได้เห็นคือ โรงเรียนมีสุภาพะที่ดี เด็กมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดีขึ้น และเด็กจะเกิดทักษะในการคิดสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ได้อย่างมีหลักการและเหตุผลมากขึ้น

.....

